

Nr 271.

Av herr **Ohlon**, om rätt att vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta avdrag för gåvor till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller för befrämjande av undervisning.

Flera gånger har det varit under diskussion att bereda skattelättnader för gåvor till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller för befrämjande av undervisning. Den svenska lagstiftningen innehåller inga andra regler om skattelättnader för dylika ändamål än att vissa juridiska personer äro befriade från skatt på grund av att de driva verksamhet, som man önskar gynna (se i detta hänseende 7 § i inkomstskatteförordningen).

Det synes emellertid kunna övervägas huruvida icke en ändring i förevarande hänseende i skattelagstiftningen bör ske. Gåvor till ovan angivna ändamål hava varit och äro av stor vikt för utvecklingen i landet, och de synas därför böra främjas genom skattelättnader. Förebild till dylik ändring har man i en bestämmelse i den amerikanska United States Internal Revenue Code. Vederbörande bestämmelse finnes i Title 26 paragraph 23 (0). Bestämmelsen finnes återgiven å s. 13 i det i riksdagsbiblioteket förefintliga arbetet United States Code Annotated, Title 26, Internal Revenue Code § 23—100 Consolidation and Codification of the Internal Revenue Laws under Arrangement of Official Code of the Laws of the United States with Annotations from Federal and State Courts, 1948. Enligt den amerikanska bestämmelsen medges skattefrihet för ett belopp upp till 15 procent av skattebetalarens beskattningsbara inkomst (adjusted gross income) såvida beloppet skänkes till en korporation, styrelse eller samhällelig institution, som skapats eller organiserats i Förenta staterna eller i någon dess besittning eller enligt Förenta staternas lag eller någon lag i Förenta staternas besittningar och som uteslutande är organiserad för och verkar för humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller i undervisnings-syfte. Som villkor uppställles att ingen del av korporationens, styrelsens eller den samhällelige institutionens inkomster får gå till privat aktionär eller privatperson och att ingen avsevärd del av verksamheten användes till att genom propaganda eller på annat sätt påverka lagstiftningen. Dessa bestämmelser ha fått stor användning. Man har skapat stiftelser (foundations) för att mottaga dylika gåvor och sedermera distribuera dem till ändamål vilka stiftelsens verksamhet avsett. Dylika foundations ha varit av bety-

delse icke blott inom Förenta staterna utan ha främjat det kulturella och vetenskapliga livet långt utanför dess gränser bland annat i Sverige. Hur bestämmelsen bör tillämpas har lagts i domstolarnas hand. En intressant redogörelse för de amerikanska domstolarnas rättspraxis finnes i nyssnämnda arbete s. 345 ff.

En överflyttning till Sverige av den amerikanska bestämmelsen torde icke kunna ske utan vidare. Det torde knappast ifrågakomma, att man som villkor för skattebefrielse av nu nämnd art skall fordra att ändamålet administreras genom en juridisk person av angiven art. Skattebefrielse torde icke heller böra äga rum annat än från statlig inkomstskatt, icke från kommunalskatt. Men det synes böra övervägas, huruvida icke själva grundtanken i det amerikanska systemet bör införlivas med den svenska lagstiftningen, nämligen att skattebefrielse kan få åtnjutas för gåvor till humanitära, litterära, religiösa och vetenskapliga ändamål och för undervisning upp till en viss procent av skattebetalarnas beskattningspliktiga inkomst under förutsättning av att garantier beträffande användningen finnas.

Med stöd av vad ovan angivits får jag därför hemställa,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande rätt till avdrag från statlig inkomstskatt för belopp upp till en viss procent av den skattskyldiges inkomst, om den skattskyldige skänkt beloppet till humanitära, litterära, religiösa eller vetenskapliga ändamål eller till undervisningsändamål.

Stockholm den 27 januari 1953.

Sven Em. Ohlon.
